

ESDRAS

(Édra)

Āëxgacü ga Chíru nanaxunagü nax wena naxügüãxüçax ga Tupanapata

1 ¹Rü gumá taunecü ga nagu āëxgacü yangucuchicü ga Chíru ga Pérchiaanecüãxarü āëxgacü, rü Cori ya Tupana nayanguxëxë ga norü ore ga noxri Yeremíagxwa nüxü yaxuxü. Rü yemaçax ga nüma ga Tupana rü āëxgacü ga Chíruãëwa ínananguxëxë nax guxü ga nachixüanegü ga nüma namaxã inacuáxümaxã naxunagüaxüçax ga nhaa ore ga ümatüxü ga nhaxü: ²“Rü chama i Chíru i Pérchiaanecüãxarü āëxgacü rü chanaxunagü i nhaa ore. Rü nüma ya dauxüçüax ya Cori ya Tupana rü marü çaxmëxwa nanangëmagüxëxë i guxüma i nachixüanegü i nhama i naanewa ngëxmagüxü. Rü choxü namu nax naxçax chanaxüçax ya wüxi ya napata nawa ya yima íane ya Yerucharéü i Yudáanewa ngëxmane. ³Rü ngëmacax i guxãma i pema ya Yudáanecüãxgü ixígiuxe, rü name nixí nax Yerucharéüçax pewoëguxü nax wena penaxügüçax ya napata ya yimá perü Tupana. ¡Rü nüma pexü nangüxëxë

nawa i ngëma puracü! ⁴Rü yíxema petanüxügü ya tama woëguchaüxe, rü name nixí i naxchirumaxã, rü tûmawexümaxã, rü õnamaxã nüxü tariungüxëë i ngëma woëguxü. Rü naétü rü name nixí i nüxna tanaxã i tûmaarü âmare naxçax ya Tupanapata ya Yerucharéüwa wena tá naxügüne”, nhanagürü ga āëxgacü ga Chíru.

Yudáanecüãxgü rü wena Yerucharéüçax nawoëgu

⁵Rü nüma ya Tupana rü yema Yudátanüxüarü rü Bëyamítanüxüarü āëxgacügüãëwa rü chacherdótegüãëwa nananguxëxë ga wüxi ga ngüçau nax Yerucharéüçax nawoëgüçax nax wena naxügüãxüçax ga Tupanapata. ⁶Rü yema Yudáanecüãxgü ga tama Yerucharéüçax woëguchaüxü, rü yema woëguxüxü narüngüxëëgü diërumaxã, rü úrumaxã, rü wocagümaxã rü norü yemaxügü ga tatanüxümaxã. Rü naétü nüxna nanaxägü ga âmaregü Tupanapataçax. ⁷Rü nümatama ga āëxgacü ga Chíru rü nanawoëguxëxë ga yema cópugü ga úirunaxçax rü guxüma ga togüamachigü ga Tupanapataarü

yemaxũgũ ga ãẽxgacũ ga
Nabucodonochó Yerucharéũwa naxũ rü
norü tupanapatagu yanuxũ. ⁸Rü nüma
ga Chíru ga Pérchiaanecũãxarũ ãẽxgacũ
rü norü diêruarũ daruxũ ga
Mitradáchixũ namu nax
Yudáanecũãxarũ ãẽxgacũ ga
Chebacháрана nanaãxũcax ga yema
Tupanapataarũ yemaxũgũ.

.....

¹¹Rü yema Tupanapataarũ yemaxũgũ
ga úirunaxcax rü diêrumünaxcax rü
5,400 nixĩ ga norü mu. Rü guxũma ga
yema yemaxũgũ rü Chebachára nayana
ga yexguma Babiróniaanewa
natáeguxgu namaxã ga yema duũxũgũ
ga Yerucharéũcax woeguxũ.

.....

**Yudáanecũãxgũ ga
Babiróniaanewa woeguxũ**

2 ⁶⁴⁻⁶⁵Rü 42,360 nixĩ ga norü mu ga
yema Yudáanecũãxgũ ga woeguxũ.
Notürü tama yematanügu nixugũ ga
norü puracütanüxũgũ rü naxũtaxũgũ ga
7,337 ga duũxũgũ ixĩgũxũ. Rü
yexgumarũxũ ta nayexmagũ ga 200 ga
wiyaetanüxũ ga yatũxũ rü ngexũgũ.
⁶⁶⁻⁶⁷Rü 736 ga cowarugũ nüxũ
nayexmagũ, rü 245 ga múlagũ, rü 435
ga camérugũ rü 6,720 ga búrugũ. ⁶⁸Rü
yexguma Yerucharéũwa nangugũgu ga
yema Yudáanecũãxgũ, rü nhuxre ga
norü ãẽxgacũgũ rü norü ãmaregũ
inaxãgũ nax wena Cori ya Tupanapata
namexêégũxũcax. ⁶⁹Rü yema wüxichigũ
nüxũ tauxchaxũ ga diêru nixĩ ga
inaxãgũxũ naxcax ga guma Tupanapata.
Rü 488 quíru naguxũ ga úiru, rü 2,750
quíru ga diêrumü, rü 100 ga

chacherdótegũchiru ga mámxũ nixĩ ga
inaxãgũxũ. ⁷⁰Rü yema chacherdótegu rü
yema Lewítanüxũgũ rü nhuxre ga yema
togü ga duũxũgũ rü yexma
Yerucharéũgu naxãchiũgũ. Notürü yema
wiyaetanüxũgũ, rü yema Tupanapataarũ
ĩãxarũ daruũgũ, rü yema Tupanapatawa
puracüexũ, rü yema togü ga
Iraéutanüxũgũ rü wüxichigũ norü
ĩanewa ningugüetanü.

**Yerucharéũwa rü wena inanaxügu
nax Tupanacax nangutaquexegũxũ**

3 ¹Rü yexguma 7 ga tauemaciwa
nanguxgu nax Babiróniaanewa ne
naxĩxũ rü nüma ga Iraéutanüxũgũ ga
norü ãanewachigũ ngugũxũ rü
Yerucharéũwa naxĩ nax yéma
yangutaquexegũxũcax. ²Rü yemacax ga
Yuchué ga Yochadáchi nane rü
namücügũ ga chacherdóteguĩmaxã rü
Chorobabé ga Charatié nane rü
natanüxũgũmaxã wenaxarũ nanaxügũ
ga Tupaanaarũ ãmarearũ guchicaxũ nax
yéma ínaguaxũcax ga Tupaanaarũ
ãmaregũ, yema mugũ ga Moiché
ümatüxũ nüxũ ixuxürũxũ. ³Rü yema
Tupaanaarũ ãmarearũ guchicaxũ rü
nüxĩraxũxũ ga nachicagutama nanaxügũ
rü meama natai. Rü yema nax naxcax
namuüexũ ga yema duũxũgũ ga yema
naanewa yexmagũxũ, rü yemacax
guxũguma ga pañmama rü yáuanecü rü
Cori ya Tupanacax ínanagugũxũ ga norü
ãmaregũ. ⁴Rü yema Moiché ümatüxũ ga
mugũ nüxũ ixuxürũxũ rü
nanaxüchigagũxũ ga yema naixatümaxã
nügũ nax yaxüpataxũ. Rü guxũma ga
ngunexũgu rü ínanaguuxũ ga ãmaregũ
aixrügumarüũtama yema Moiché

ümatüxü ga mugü nüxü ixuxüxü. ⁵Rü yexgumarüxü ta ínanagu ga ãmaregü ga ngüxchigaarü ngunexügu íguxü, rü yema ãmaregü ga yexwaca ixücutü ga tauemacügu íguxü, rü yema ãmaregü ga togü ga petagu Tupanacax íguxü. Rü yexgumarüxü ta ínanagu ga yema ãmaregü ga texé tümaarü ngüchaümaxã Tupanacax íxãmaregüxü. ⁶Rü yema nax Tupanacax ínaguaxü ga ãmaregü, rü ínanaxügüe meama 7 ga tauemacüarü ügügu naxüpa nax inachixëëgüaxü ga yema naxtapüx ga guma Tupanapata. ⁷Rü nhuxüchi naxcax nadaugü ga ípataarü üruügu ga nutaarü nhaxcurüügu rü corapínagü, rü diërumaxã nüxü nanaxütanü. Rü Líbanuanewa ga Tíruwa rü Chidáüwa naxcax nataxegü ga mürapewa ga ocayiwaügü. Rü yema mürapewa rü õnamaxã, rü wíumaxã, rü oríwaarü chíxümaxã nanaxütanügü. Rü yema mürapewagü rü Líbanuanewa nixí ga ne nanaaxü. Rü márpechinügu nayana nhuxmata Yópearü türewa nangugü, yerü yemaacü nixí ga nüxna naxãgaxü ga Pérchiaanecüãxaru ãëxgacü ga Chíru.

**Inanaxügüe ga wena nax
naxügüãxü ga Tupanapata**

⁸Rü nüma ga Chorobabé ga Charatíe nane rü Yuchué ga Yochadáchi nane rü nüma ga chacherdótegü rü Lewítanüxügü rü guxüma ga yema Iraéutanüxügü ga wenaxarü Yerucharéücax woeguxü rü ínanaxügüe ga yema puracü nax wena namexëëgüaxü ga Tupanapata. Rü yema puracü rü ínaxügü ga yexguma marü taxre ga taunecü ínguxgu rü naétü taxre

ga tauemacü yixíxgu ga Yerucharéüwa nax nayexmagüxü. Rü yema puracümaxã inacuaxgü ga yema Lewítanüxü ga 20 ga taunecüarü yexera nüxü yexmagüxü. ⁹Rü nüma ga Yuchué rü nanegü rü naeneegü rü nügü nade, rü wüxítücumü nügümaxã naxü namaxã ga Camierü rü nanegü ga Yudátaagü íxíngüxü. Rü yexgumarüxü ta nügütanüwa nanaxügüxëxë ga Enadáchi nanegü rü naeneegü rü natanüxügü ga Lewítaagü íxíngüxü. Rü nümagü nixí ga namaxã inacuáxü ga yema Tupanapataarü mexëëruügu. ¹⁰Rü yexguma yema Tupanapataarü mexëëruügu nanucuxgu ga nüxíraxücü ga nutagü ga natapüxparagü nawa rütogüne, rü nüma gachacherdótegü rü mea nügü nangaxãëácüma yexma nachigü rü nayacue ga norü cornétagü. Rü yema Lewítanüxü ga Achátaagü rü yéma nanana ga norü paxetaruügu ga namaxã Tupanaxü yacuaxüügüxü, yema ãëxgacü ga Dawí unagüxüxü. ¹¹Rü nhuxre ga nümagü rü nawiyaegü rü Tupanaxü nicuaxüxügü. Rü yema togü rü nanangãxügü rü nhanagürügü: —¡Nüxna moxë pexã ya Cori ya Tupana erü nüma rü tamaxã namecüma rü ngëma norü ngechaü i taxcax rü taguma nagux! —nhanagürügü. Rü guxüma ga duüxügü rü nataãxëgü, rü tagaacü Cori ya Tupanaxü nicuaxüxügü, yerü marü ínaxügü ga nax wena namexëëxü ga Cori ya Tupanapata. ¹²Rü muxüma ga yema chacherdótegü rü Lewítanüxü rü ãëxgacügü ga iyaxü ga marü nüxü daugüxü ga guma nüxíraxüne ga Tupanapata, rü yemagü rü tagaacü naxauxe, yerü nüxü nadaugü ga wena

nax inaxügüxü ga guma yexwacaxüne
ga Tupanapata. Rü yexgumarüxü ta ga
togü rü norü taãxëmaxä tagaãcü aita
naxügü. ¹³Rü yemaacü taxüema nüxü
tacuax rü nataãxëgü rüexna
nangechaügü yerü yema auxexü rü
yema taãxëgüxü rü wüxigu aita naxüe
rü yáxüguma nüxü naxinë.

**Norü uanügü ínayachaxächigüxëxë
nax naxügüaxü ga guma
Tupanapata**

4 ¹⁻²Rü yexguma yema norü uanügü
nüxü cuaxgügu nax wena
namexëëgüaxü ga guma Tupanapata ga
yema duüxügü ga Yudátanüxü rü
Bëyamítanüxü ga Babiróniaanewa ne
ixü ga Yerucharëücüax woeguxü, rü
nüma ga norü uanügü rü
Chorobabëxütawa rü Yuchuëxütawa rü
yema togü ga ãëxgacügüxütawa
ínayadaugü. Rü nhanagürügü nüxü:
—¡Tauxü i toxna penachuxuxü nax pexü
tarüngüxëëgüxü nawa i nhaa puracü!
Erü toma rü ta pexruxü nüxü tayaxögü
ya yimá perü Tupana. Rü naxcax
ítanaguuxü ga torü ãmaregü ga
yexguma Achíriaanearü ãëxgacü ga
Echaradóü nua toxü gagügumama
—nhanagürügü. ³Notürü nüma ga
Chorobabé rü Yuchuë rü yema togü ga
ãëxgacügü ga iyaxü, rü nanangãxügü rü
nhanagürügü: —Taxucürüwama
pemaxä wüxigu tanaxü ya daa torü
Tupanapata. Rü marü toxicatátama
tanaxü ya napata ya Cori ya torü
Tupana, yerü yemaacü nixü ga tomaxä
nüxü yaxuxü ya Chíru ya
Pérchiaanecüãxaru ãëxgacü
—nhanagürügü. ⁴Rü yexguma ga nüma

ga yema uanügü ga yema naanegu
ãchiügüxü rü inanaxügüe nax chixri
yema Iraéutanüxügüchiga yadexagüxü
nax íyachaxächigüxüçax ga yema
puracü.

.....

⁸Rü yexguma Artayére rü
Pérchiaanecüãxaru ãëxgacü yixíxgu, rü
yema Iraéutanüxügüaru uanügüaru
ãëxgacü ga Reü rü nanamu ga norü
poperaarü úmatüruxü ga Chíchái nax
Artayérexütawa namuaxü ga wüxi ga
popera ga chixexü tümachiga ga
guxema Yerucharëücüãxgü ga nhaxü:
.....

¹²“Rü cuxü nüxü tacuaxëxë, Pa
Ãëxgacüx, rü ngëma Yudégu ya
Iraéutanüxügü ga Yerucharëücüax
woeguxü ga Babiróniaanewa ne íxü, rü
nhuxmax rü wena nanamexëëgü ya
yima norü íane i ngëma duüxügü i
taxúega ínüexü rü chixexü ügüxü. Rü
marü inanaxügüe nax namexëëgüaxü i
norü íanearü poxeguxütapüx rü marü
nananucu ga norü Tupanapataarü
nutagü ya natapüxparagü nawa
rütogüne”, nhaxü.

.....

¹⁷Rü yexguma nüma ga ãëxgacü ga
Artayére nayaxuxgu ga yema popera, rü
nanangãxü rü nhanagürü: “Pa
Ãëxgacüx, Pa Reüx, rü yimá cumucü ya
Chíchái ya poperaarü úmatüruxü, rü
ngëma cumücügü i íane ya Chamáriawa
ngëxmagüxü, rü guxüma i cumücügü i
taxtü i Eufrátëarü oéstewa ngëxmagüxü,
rü pexü charümoxë. ¹⁸Rü ngëma perü
popera i chauxcax nua pemuxü rü marü
chaxütawa nangu rü ngëmaacü nüxü
chacuax i perü ore i chamaxä nüxü

pexuxũ. ¹⁹Rũ marũ chanamu i chorũ
 ngũxẽerũũgũ nax poperatanũgu naxçax
 nadaugũũçax i nachiga i ngẽma
 duũxũgũ i Yerucharẽucũãx. Rũ yema
 poperawa rũ nũxũ nayangaugũ nax
 ngẽma nũxũ yaxuxũ nax aixcuma yixixũ
 rũ ngẽma duũxũgũ rũ yema
 nũxĩraxũgũxũ ga Pérchiaanecũãxaru
 ãẽxgacũgũçax nũgũ nanutaquexegũxũ
 nax nũgũ namaxã nadaixũçax, yerũ
 tama yema ãẽxgacũgũga naxĩniechãũ.
²⁰Rũ ngẽxgumarũxũ ta nũxũ itayangau
 rũ nũxcũmaxũchima rũ nayexmagũ ga
 norũ ãẽxgacũgũ ga iporaxũchixũ ga
 namaxã icuãxũ ga guxũma ga naanegũ i
 taxtũ i Eufrátẽaru oẽstewaama
 ngẽxmagũxũ. Rũ yema naanegũcũãx ga
 naxmẽxwa yexmagũxũ rũ nũxũ
 nanaxũtanũgũ ga taxũ ga diẽru. ²¹Rũ
 ngẽmacax chanaxwãxe nax
 ípẽyachaxãchitanũxẽxũ i ngẽma
 duũxũgũ i norũ ãanearũ mexẽewa
 puracũxũ, nhũxmatáta wena nũxna
 chaxãga nax ngẽma puracũ
 naxũgũxũçax. ²²Rũ tama name nax
 ngẽma nũxũ perũdaunũmarexũ erũ taxũ
 i guxchaxũ tá çaxũçax ínanguxẽẽgũ i
 ngẽma duũxũgũ ega tama nũxna
 pedãxgu”, nhanagũrũ ga norũ
 poperawa. ²³Rũ yexguma naxũtawa
 nanguxgu ga yema ãẽxgacũ ga
 Artayẽrearũ popera, rũ Reũ rũ Chĩchái
 ga poperaarũ ũmatũruxũ, rũ namũcũgũ
 rũ nũxũ nadaumatũgũ. Rũ
 yexgumatama ga guxũma ga nũmagũ rũ
 Yerucharẽũwa naxĩ, rũ nuãci
 Yudẽugũxũ namu nax
 íyachaxãchigũxũçax nax napuracũxũ.
²⁴Rũ yemaacũ nixĩ ga íyachaxãchixũ ga
 Tupanapataarũ mexẽxẽ ga

Yerucharẽũwa. Rũ tama nawa
 napuracũe nhũxmata Darũ taxre ga
 taunecũ inguxẽxẽ nax ãẽxgacũ yixixũ ga
 Pérchiaanewa.

**Wena inanaxũgũe ga puracũ
 Tupanapata nax namexẽẽgũxũ**

5 ¹Rũ nũma ga Tupanaarũ orearũ
 urũgũ ga Ayéu rũ Yacaría ga Ídu
 nane, rũ yema Yudẽugũ (ga
 Iraéutanũxũgũ) ga Yudaanecũãxmaxã, rũ
 Yerucharẽucũãxmaxã nũxũ nayarũxugũe
 ga yema ore ga Cori ya Tupana namaxã
 nũxũ ixuxũ. ²Rũ yexguma ga Chorobabẽ
 ga Charatié nane rũ Yuchué ga
 Yochadáchi nane rũ wenaxarũ
 inanaxũgũe ga nax nawa napuracũxũ ga
 Tupanapataarũ mexẽxẽ ga Yerucharẽũwa.
 Rũ nũma ga Tupanaarũ orearũ urũgũ rũ
 ta nũxũ narũngũxẽẽgũ. ³⁻⁴Notũrũ nũma
 ga Tanái ga taxtũ ga Eufrátẽaru
 oẽstewaamaarũ ãẽxgacũ, rũ nũma ga
 Chetáru-Bonái rũ namũcũgũ, rũ
 Yerucharẽũwa naxĩ rũ Yudẽugũna
 nayacagũ rũ nhanagũrũgũ: —¿Texẽ pexũ
 tamu nax wena penamexẽẽxũ ya daa
 Tupanapata rũ nax peyamexẽẽgũxũ i
 norũ poxeguxũ ya daa ãane?
 —nhanagũrũgũ. Rũ nhũxũchi naxçax
 ínaca ga tũmaéga ga guxema
 Tupanapataarũ mexẽewa puracũixe.
⁵Notũrũ nũma ga Tupana rũ nũxna
 nadau ga yema Yudẽugũ ga yema
 puracũmaxã icuãxgũxũ. Rũ yemaacũ
 nataxuma ga texẽ nũxna nachũxuxũ nax
 napuracũeamaxũçax. Rũ yoxni ga yema
 Yudẽugũaru uanũgũ rũ
 Pérchiaanecũãxaru ãẽxgacũ ga Darũçax
 nanaxũmatũ ga wũxi ga popera nax
 nũma namexẽẽãxũçax ga yema guxchaxũ.

6 ¹Rü yexguma ga nüma ga ãëxgacü ga Darü rü norü duüxügüxü namu ga naxçax nax nadaugüxüçax ga yema mugüpane ga Chíru ümatüxü natanügu ga nüxcümaüxü ga poperagü ga Babiróniaanewa yexmagüxü. ²Rü yema popera ga nagu naxümatüxü ga yema Chíruarü mugü rü nüxü inayangaugü nagu ga guma ãëxgacüpata ga ñane ga Ebatánawa yexmane ga Médiaanewa. ³Rü yema mu ga yema poperagu ümatüxü rü nhanagürü: “Gumá nüxífraxücü ga tauncü nagu ãëxgacü yixücü ga Chíru rü nhaxü ga mu naxunagü: ‘Rü guma Tupanapata ga Yerucharéüwa yexmane ga Yudéugü norü ãmare ga naxüna nawa ígugüxüne, rü tanaxwaxe i wena namexëxë, rü yima naparagü rü mea inapugü. Rü ngëma norü máchane rü 27 i métruarü ngäxü tá nixí, rü ngëma norü tachiü rü 27 i métruarü ngäxü tá nixí. ⁴Rü natapüxaru ügü rü tamaepüxchimüxü ya nutagü ya itacü tá nixí. Rü yimaéüwa rü ngexwacaxüxü i mürapewa i yaxcüxü tá nixüchigü. Rü chorü diëruarü daruxü tá nixí i naxütanüxü i guxüma i ngëma puracü. ⁵Rü Tupanapataarü yemaxügü i úirunaxçax rü diërumünaxçax ga Nabucudonochó Tupanapatawa dexü, rü tanaxwaxe i Yerucharéüçax tanawoeguxëxë rü nagu tayanu ya yima Tupanapata ya wena tá üxüne, erü woetama ngëma nixí i nachica’” nhanagürü ga yema Chíruarü poperawa. ⁶Rü yexguma ga nüma ga Pérchiaanecüãxaru ãëxgacü ga Darü rü nanaxümatü ga wüxi ga popera naxçax ga Tanái ga taxtü ga Eufrátearü oéstewaamaarü ãëxgacü, rü

Chetáru-Bonái rü norü ngüxëëruügü ga ãëxgacügü ixígüxü ga yema naanewa. Rü norü poperawa rü nhanagürü: “¡Taxütáma nüxü penaguxchaxëxë i ngëma Yudéugü nax wena naxügüãxü ya yima Tupanapata! Rü ngëma noxrirüxü i nachicagu tátama nanaxügü. ⁷¡Rü taxütáma penachixewe ya yimá Yudáanecüãxaru ãëxgacü rü ngëma togü i duüxügü i ngëma puracümaxá icuaxgüxü! ⁸Rü nhüxüchi pemaxá nüxü chixu nax perü diërumaxá nüxü perüngüxëgüxü i ngëma Yudéugü i ngëma puracümaxá icuaxgüxü nax naxügüãxüçax ya yima Tupanapata. Rü ngëma diëru i perü naanewachigütama perü duüxügütanüwa ngüxü peyaxucümaxá tá nixí i paxa penaxütanüxü i ngëma Tupanapataarü mexëxë nax ngëmaãcü tama íyachaxächixüçax i ngëma puracü. ⁹Rü ngëma chacherdótegü i Yerucharéüwa ngëxmagüxü rü chanaxwaxe i nüxna penamugü i ngëma wocaxacügü rü carnérugü i nanaxwaxegüxü nax naxçax yagugüãxü ya yimá Tupana ya dauxüwa ngëxmacü. ¡Rü naétü nüxna penaxá i trígutexe, rü wüü, rü yucüra, rü oríwaarü chfxü i wüxichigü i ngunexügügu rü tagutáma nixüye! ¹⁰Rü ngëmaãcü tá nüxü natauxcha nax yimá dauxügüçü ya Tupanacax yagugüãxü i taxacü i namaxá nataãxëxü rü nhüxüchi çauxçax rü çauxacügüçax nayümüxëgüxüçax. ¹¹Rü ngëxguma chi texé tama naga ñnügu i nhaa chorü mu, rü name nixí i wüxi ya tümapataarü omüta tayaxu rü yimamaxá tüxü tapai nax ngëxma tayuxüçax ya yixema tama naga ñnüxe. Rü yima tümapata rü ngëxma narüxo rü naachinaxägüxica ngëma nayaxü. ¹²Rü

yimá Tupana ya nüügüçax nüxũ unetacü ya yima ãane ya Yerucharẽũ rü tá nanachixexẽxẽ i ngexũrüüxũmare i nachixũane rüexna norü ãëxgacü i tama yanguxẽëxũ i nhaa chorü mu, rü nachixexẽëxũ ya yima Tupanapata. Rü chama i Darü nixĩ i chanaxunagüxũ i nhaa mu. Rü ngẽmacãx chanaxwãxe i aixcuma naga naxĩnue”, nhanagürü ga norü poperawa.

Ningu ga Tupanapata

¹³Rü nüma ga Tanái ga taxtü ga Eufrátëarü oëstewaamaarü ãëxgacü rü Chetáru-Bonái rü norü ngüxëëruüügü rü paxama naga naxĩnue ga yema mu ga ãëxgacü ga Darü unagüxũ. ¹⁴Rü yemaacü ga nüma ga yema Yudéugü ga yema puracümaxã icuãxgüxũ rü nayadaxëëgü ga nax napuracüexũ. Rü Tupanaarü orearü uruüügü ga Ayéu rü Yacaría ga Ídu nane rü Tupanaarü oremaxã poraãcü nanataãxëxëxẽ. Rü yemaacü ga guma Tupanapataarü mexëxë rü ningu yema Tupana nüxũ ixuxürüxũ rü yema Chíru rü Darü rü Artayére ga Pérchiaanecüãxaru ãëxgacügü unagügüxürüxũ. ¹⁵Rü yexguma 6 ga taunecü ãëxgacü yixĩgu ga Darü ga Pérchiaanearü naanewa, rü yexguma nixĩ ga nax yanguxũ ga guma Tupanapata, meama adáaru tauemaciáaru tamaepüxaru ngunexügu (18 feweréru).
.....

Édra rü namücügümaxã

Yerucharéüwa nangugü

7 ¹Rü yexguma Artayére rü Pérchiaanecüãxaru ãëxgacü yixĩgu, rü nayexma ga wüxi ga chacherdóte ga

Yudéu ga Édragu ãégacü. Rü nüma rü nüxcümaãcü ga Aróütaxa nixĩ.

.....

⁶Rü nüma ga Édra rü wüxi ga nguxëëtaeruxũ nixĩ, rü meama nüxũ nacuãx ga Tupanaarü mugü ga Moiché ümatüxũ. Rü wüxi ga ngunexügu rü ãëxgacü ga Artayére naca nax Yerucharéüçax namueguaxüçax. Rü nüma ga ãëxgacü rü naga naxĩnü, yerü Tupana rü poraãcü Édraxũ narüngüxëë. Rü yemaacü ga Édra rü Babiróniaanewa inaxüãchi rü Yerucharéüçax natáegu. ⁷⁻⁹Rü yexguma marü 7 ga taunecü ãëxgacü yixĩgu ga Artayére rü natáegu ga Édra. Rü namaxã nawoegu ga wüxütücumü ga Iraéutanüxügü. Rü yematanüwa nayexmagü ga chacherdótegü rü Lewítanüxügü, rü wiyætanüxügü, rü Tupanapataarü darüügü, rü Tupanapataaarü ngüxëëruüügü. Rü yemamaxã inaxüãchi ga Édra meama nüxíraxücü ga tauemaciáaru ügügu. Rü Yerucharéüwa nangugü meama guma norü 5 ga tauemaciáaru ügügu yerü Tupana rü poraãcü nüxũ narüngüxëë. ¹⁰Rü nüma ga Édra rü aixcuma nagu narüxĩnü nax Tupanaarü mugüwa nangüxũ rü nagu nax namaxüxũ rü yema togü ga Iraéutanüxügüxũ nax nangüxëëxüçax ga yema Tupanaarü mugü. ¹¹⁻¹²Rü nüma ga Édra rü wüxi ga nguxëëtaeruxũ ga meama guxüma ga Tupanaarü mugüxũ cuácü nixĩ. Rü yexguma Babiróniaanewa inaxüãchichaxüxgu ga Édra, rü nüma ga ãëxgacü rü Édrana nanaxã ga wüxi ga popera ga nhaxũ: “Chama i ãëxgacü i Artayére rü cuxũ charümoxë Pa Chacherdóte, Pa Édrax. Rü cuma rü wüxi

i nguxẽtaeruxũ i meama Tupana ya dauxũguciarũ mugũxũ cuáxe quixĩ. ¹³Rũ marũ chanaxunagũ i wũxi i mu nax ngẽmaácũ guxũma i Iraéutanũxũgũ i chãxmexwa ngẽxmagũxũ rũ naxwãxegũxũ nax cumaxã Yerucharéũcãx nawoeguxũ, rũ marũ name nax cuwe naxĩxũ. Rũ ngẽxgumarũxũ ta i ngẽma Lewítanũxũgũ rũ chacherdótegũ rũ marũ name nax nawoeguxũ. ¹⁴Eruĩ chama i ãẽxgacũ, rũ ngẽma 7 i chorũ ngũxẽruũgũmaxã rũ ngẽma cuxũ tamu nax mea cuyangugũxũcãx nax nhuxãcũ ínamaxẽxũ i ngẽma cutanũxũgũ i Yudáanewa, rũ íane ya Yerucharéũwa, rũ ngoxi nagu ínamaxẽ i ngẽma curũ Tupanaarũ mugũ i cuxũ ngẽxmaxũ. ¹⁵Rũ ngẽxgumarũxũ ta cuxna taxãga nax cuyanaxũcãx i ngẽma diêrumũ rũ úiru i chama i ãẽxgacũ rũ chorũ ngũxẽruũgũmaxã torũ ngũchaũmaxã cuxna taxãmaregũxũ naxcãx ya perũ Tupana ya Yerucharéũgu ãpatacũ. ¹⁶Rũ ngẽxgumarũxũ ta rũ name nixĩ i cutanũxũgũ i duũxũgũ rũ chacherdótegũ i Babiróniaanewa ngẽxmagũxũtanũwa cunade i ngẽma diêrumũ, rũ úiru, rũ ãmaregũ i norũ ngũchaũmaxã inaxãgũxũ naxcãx ya yima Tupanapata ya Yerucharéũwa ngexmane. ¹⁷Rũ ngẽma diêrumaxã rũ tá naxcãx cutaxe i wocaxacũgũ, rũ carnérugũ rũ carnéruxacũgũ wũxigu namaxã i ãmaregũ i trígu rũ wíũ. Rũ ngẽma ãmaregũ tá nixĩ i Tupanapataarũ ãmarearũ guchicaxũwa ícuyaguxũ i ngẽxguma Yerucharéũwa pengugũgu. ¹⁸Rũ ngẽma diêru rũ úiru íyaxũxũmaxã rũ cuma rũ cumũcũgũ rũ tá naxcãx

petaxe i ngẽma pema nagu perũxĩnũegũ rũ Tupanaarũ ngũchaũ íxixũ. ¹⁹Notũrũ ngẽma curũ Tupanapataarũ ngẽmaxũgũ i pexna taxãxũ rũ cunaxwãxe nax cumatama yima Tupanapatacu cuyanuxũ i Yerucharéũwa. ²⁰Rũ ngẽxguma iyataxũxgu i diêru naxcãx ya yima Tupanapata rũexna taxacũ i to i puracũ i Tupanacãx pexũxchaũxũ, rũ marũ name i chorũ diêruarũ daruxũxũtawã naxcãx ícuca. ²¹Rũ pemax, Pa ãẽxgacũgũx i Taxtũ i Eufrátẽarũ Oéstewaama Ngẽxmagũxe i Diêrumaxã Icuãxgũxex, rũ chama i Pérchiaanecũãxaru ãẽxgacũ i Artayére rũ pexcãx chayamupane i nhaa mugũ: ‘;Rũ nüxna penaxã i guxũma i taxacũ i pexũtawã naxcãx ínacãxaxũ ya yimã chacherdóte ya nguxẽtaeruxũ ya Édra i meama Tupana ya dauxũcũãxaru mugũxũ cuácũ! ²²Rũ name nixĩ i nüxna penaxã nhũxmata 3,600 quíru naguxũ i diêrumũ rũ 22,000 lítru naguxũ i trígu, rũ 2,200 lítru nagucũ ya wíũ, rũ 2,200 lítru naguxũ i chíxũ. Rũ yimã yucũra ya nüma naxcãx ínacãxacũ ;rũ nüxna penaxã! ²³Rũ ngẽxgumarũxũ ta i ngexũrũxũmare i ngẽmaxũgũ i Tupana ya dauxũcũãx naxwãxexũ i napatacãx, rũ name nixĩ i nüxna penaxã nax tama chãxũcãx rũ chauncãx poxcu ínanguxẽxũ.’ ²⁴Rũ ngẽxgumarũxũ ta chanaxunagũ i nhaa mu: ‘Rũ ngẽma chacherdótegũ, rũ Lewítanũxũgũ, rũ wiyãetanũxũgũ, rũ íãxaru daruũgũ rũ guxũma i ngẽma togũ i Tupanapatawã puracũxũ, rũ tama chanaxwãxe nax ãẽxgacũaxũ nax naxũtanũgũaxũ.’ ²⁵Rũ cumax, Pa Édrax, rũ name nixĩ i nagu quixũ i ngẽma cuãx i Tupana cuxna ãxũ. Rũ ngẽmaácũ ngẽma naanegũ i taxtũ i

EufrátEARÜ oéstEwaama ngëxmagüxü i duüxüügüçax tá nüxü cuxuneta i ãëxgacügi i duüxügiüARÜ guxchaxüARÜ mexëëRUXÜ ixüGUXÜ, rü ãëxgacügi i mea ngëma duüxügiümaxã icuáxü. Rü ngëxguma nangemagu i duüxügi i tama curü TupanaARÜ mugüxü çaxgüxü, rü name nixi i cuma cunangüexëxë. ²⁶Rü ngexerüxüxemare ya tama naga Ìnuxe i ngëma curü TupanaARÜ mugü rü choriü mugü jrü noxtacüma tüxü pimax rüexna tüxü Ípetaxüchi i perü naanewa, rüexna tüxna penapuxü i tümaARÜ ngëmaxügi, rüexna tüxü pepoxcu!” nhanagürü ga ãëxgacü ga Artayëre norü poperawa.

ÉdraARÜ yumüxë

²⁷Rü yexguma ga Édra rü nayumüxë rü nhanagürü: “Pa Torü QxigüARÜ Tupanax, rü cuma rü cumecümaxüchi. Rü ngëmacax ãëxgacüãëwa ícunangüxëxë nax yima cupata ya Yerucharéüwa ngexmane wena namexëëgiüaxüçax i curü duüxügi. ²⁸Rü moxë cuxna chaxã, Pa Tupanax, erü cuxü changechaütümüxü napëxewa ya ãëxgacü, rü ngëma 7 i namüciügi, rü guxüma i norü ngüxëëruügi. Rü chapora erü cumax, Pa Tupanax, chauxütawa cungexma rü ngëmacax choxü natauxcha nax nüxü chanangüchaüxëxëxü i nhuxre i chautanüxügi i IraëutanüxügiARÜ ãëxgacügi nax chawe Yerucharéüçax nawoeguxü”, nhanagürü ga norü yumüxëwa.

.....

TupanapatawaARÜ puracütanüxügi

8 ¹⁵Rü chama ya Édra rü natü ga Áwacutügi chanangutaquëxëxë ga yema duüxügi ga chamaxã

Yerucharéüçax woëguçaxüxü. Rü yexma tapegi ga tamaepüx ga ngunëxü. Rü yëma yoxni tayawügiéga ga duüxügi rü chacherdótegi ga yëma ngugüxü. Rü yemaacü nüxü tacuax rü nataxuma ga Lewítanüxü ga nüëchamatama yëma ixü. ¹⁶Rü yemacax Erieçëçax, rü Ariëçax, rü Chemaíacax, rü Enatáüçax, rü Yaríçax, rü to i Enatáüçax, rü Natáüçax, rü Yacaríacax, rü Mechuráüçax changema, yerü nümagü nixi ga LewítanüxüARÜ ãëxgacügi yixixü. Rü yexgumarüxü ta naxçax changema ga Yoíaríbi rü Enatáü ga nguxëëtaeruügi ixüGUXÜ. ¹⁷Rü Cachipíaarü Ìanewa chanamügi ga yema duüxügi nax LewítanüxüARÜ ãëxgacü ga Ídumaxã rü namüciügi ga ngüxëëruügi ga yema Ìanearü Tupanapatawa puracüëxümaxã yanadexagüxüçax, rü namaxã nüxü yaxugüxüçax nax toxütawa namugüaxüçax i Lewítanüxügi nax yima Tupanapata ya Yerucharéüwa ngexmanewa toxü nangüxëëgiüxüçax. ¹⁸Rü Tupana rü tomaxã namecüma, rü yemacax toxütawa nanamu ga Cherebía ga meama poperaxü cuácü ga Lewítanüxü ga Marítaxa ixüci. Rü nüma ga Cherebía rü toxütawa nangu wüxigu namaxã ga nanëgi rü naeneëgi ga meama 18 ga duüxügi ixüGUXÜ. ¹⁹Rü yexgumarüxü ta Tupana yëma nanamügi ga Achabía namaxã ga namüciü ga Yechaía ga Merári nane ixüci. Rü namaxã Ìnangügi ga nanëgi rü naeneëgi ga meama 20 ga duüxügi ixüGUXÜ. ²⁰Rü naëtüwa rü Ìnangügi ga 220 ga TupanapatawaARÜ ngüxëëruügi. Rü nüxüma rü ãëxgacü ga Dawí nixi ga

yemaacü inanücü naxçax ga
 Tupanapataarü puracü. Rü guxüma ga
 yema 220 ga ngüxêruüğü rü nayawüğü
 ga naégagü. ²¹Rü yemawena rü
 chanaxunagü nax aureäcü
 tayumüxëgüxü natü ga Áwacutiwa nax
 Tupanamaxâ nüxü tixugüxüçax ga torü
 chixexüğü, rü Tupanana naxçax
 tacaxaxüçax nax mea toxü
 naxüpetüxüçax i namawa, rü toxna rü
 toxocüguna nadauxüçax wüxigu
 namaxâ i guxüma i torü ngëmaxüğü i
 namaxâ itaxixü. ²²Yerü chorü äne nixi
 ga äëxgacüxütawa naxçax ichaçaxaxü
 ga churaragü ga cowarugu İxü nax torü
 uanüguna toxü İnapoxüxüçax i namawa,
 yerü yexguma taxüta itaxiächigu rü
 marü äëxgacümaxâ nüxü tixugü nax
 Tupana tüxü rüngüxêëxü ya yixema
 naxçax daugüxe, notürü tüxü napoxcu
 ya guxâma ya tama naga İnüexe. ²³Rü
 ngëmacax aureäcüma tayumüxëgü rü
 Tupanana tacagüe nax toxna
 nadauxüçax. Rü nüma rü aixcuma toxü
 nangaxüga.

.....

³¹Rü natü ga Áwacutiwa itaxiächi
 meama nüxiraxücü ga taumacüarü 12
 arü ngunexügu nax Yerucharéüwa
 taxixü. Rü Tupana rü namawa toxna
 nadau rü toxü İnapoxü nüxna ga torü
 uanüğü rü ngítaaxgüxü. ³²Rü yexguma
 Yerucharéüwa tangugügu, rü tamaepüx
 ga ngunexü tarüngüğü.

.....

³⁵Rü yemawena rü wüxichigü ga
 toma rü naxüna İtagu naxçax ga gumá
 torü Tupana. Rü guxüma ga
 Iraéutanüxügüégagu rü İtanagu ga 12
 ga wocaxacüğü rü 96 ga carnérugü rü

77 ga carnéruxacüğü. Rü torü
 chixexügüarü İtanüruxü rü İtanagu ga
 12 ga bóyigü. ³⁶Rü toma rü yema
 nachixüanegü ga taxtü ga Eufrátearü
 oéstewaamaarü äëxgacüguna tanaxâ ga
 yema popera ga Pérchiaanecüaxarü
 äëxgacü toxna äxü. Rü nümagü rü paxa
 toxü narüngüxêë nax wena tanaxüxüçax
 ga guma Tupanapata.

**Édra rü Tupanamaxâ nüxü nixu ga
 Iraéutanüxügüarü chixexü**

9 ¹Rü yemawena ga yema
 Iraéutanüxügüarü äëxgacüğü ga
 marü nüxıra Yerucharéüwa ngugüxü rü
 çaxçax naxi rü chamaxâ nüxü
 nayarüxugüe rü nhanagürtüğü:
 “Muxüma i ngëma tatanüxügü i
 Iraéutanüxügü ga nüxıra tomaxâ
 woeguxü, rü woo chacherdótegü rü
 Lewítanüxügü rü tama nügüxü nüxü
 naxoxoxgü i nacümagü i chixexügü i
 nagu naxixü i ngëma togü i duüxügü i
 nua tóru naanegu yaxächüügüxü. Notürü
 ngëma tatanüxügü rü woo poraäcü
 Tupanapexewa nachixe nax ngëma
 togücümagu nax naxixü, notürü nagu
 naxifama i nacümagü i ngëma
 Canaáatanüxügü rü Etéutanüxügü, rü
 Ferechéutanüxügü, rü
 Yebuchéutanüxügü, rü Amóutanüxügü,
 rü Moábitanüxügü, rü Eyítuanecüaxgü,
 rü Amuréutanüxügü. ²Yerü nüma i
 tatanüxügü rü nanegü rü marü
 nixäxmaçgü namaxâ i ngëma togü i
 duüxügüxacüğü i nua tóru naanegu
 yaxächüügüxü i tama Tupanaaxü
 yaxögüxü. Rü yemaacü ga Tupanaarü
 duüxügü rü yema tama yaxögüxü ga
 duüxügümaxâ nügü narüxücutanü. Rü

tatanüxügü i ãëxgacügü nixĩ ga nüxíra inaxügüxũ nax nagu naxĩxũ ga yema chixexũ”, nhanagürügü choxũ. ³Rü yexguma yema orexũ chaxínügu rü chorü ngechaũmaxã chaugü charügáutechiru rü chaugü chapuxũyáe rü chaugü chapuxũchinágu, yerü poraãcü chauãëwa nangux ga yema. ⁴Rü guxũma ga yema Iraëutanüxügü ga norü Tupanaarü poxcucax muüexũ nagagu ga natanüxügüarü chixexügü rü chauxũtawá nayarütogü. Rü chama rü chorü ngechaũmaxã yematama chauchicawa charüto nhuxmata nawa nangu ga yema yáuanecüarü ora ga nagu Tupanacax yagugüãxũ ga ãmaregü. ⁵Rü yexguma yema orawa nanguxgu rü marü choxũ nangupetüxüra ga nax changechaũxũ. Rü charügáuchiruãcuma ichanaxügü nax chayumüxëxũ. Rü Cori ya Tupanamaxã chidexa. ⁶Rü nhachagürü nüxũ: “Pa Chorü Tupanax, Pa Chorü Tupanax, rü poraãcü chaxãnexũchi i cupëxewa. Rü tama nüxũ chacuax nax taxacü chaxüxũ rü nhuxãcü cumaxã chidexaxũ. Erü ngëma torü chixexũ rü marü nangupetüxüchiamá rü ngëma torü pecádugü rü marü nhama i naane namaxã nanapá. ⁷Rü nüxcümacürüwa ga torü oxigü rü chixexũgu namaxë rü nhamaxũcüxü i toma rü ta nagu ítamaxë. Rü ngëma torü chixexũgagu rü toma rü torü ãëxgacügü rü torü chacherdótegü rü naxmëxgu tayi i ngëma to i nachixũanecüãxgüarü ãëxgacügü i tama cuxũ yaxögüxũ. Rü nümagü rü toxũ ínayauxũ rü toxcax nangixgü rü duũxügüpëxewa toxũ nacugüe. Rü ngëmatama nixĩ i nhuxmax

toxũ ngupetüxũ. ⁸Notürü i nhuxmax, Pa Corix, Pa Torü Tupanax, rü ngëma nax tomaxã cumeçumaxũgagu rü toxũ cunatauxchaxëxë nax nhuxre i toma rü wena nhaa naane i cuma cuxüünexëxũcax tawoeguxũ nax nagu taxãchiügüxũcax. Rü cuma rü wüxi i ngexwacaxxũ i ínü toxna cuxã, rü ngëmaãcü paxaãchi toxũ cutaãxëxëxë naëtüwa i torü guxchaxũgü. ⁹Rü woo to ga ãëxgacümëxëwa nax tangëmagüxũ notürü i cumax rü tama toxũ ícuwogü. Rü ngëma Pérchiaanecüãxarü ãëxgacügüãëwa ícunanguxëxë nax tomaxã nameçumagüxũcax. Rü toxna cudau nax nhuxmax rü ta tamaxëxũcax, rü ngëmaãcü tawoeguxũcax, rü wena noxrixüxũ ga nachicagutama tanaxüxũcax ya yima cupata. Rü cumax, Pa Tupanax, rü toxna cudau i guxũma i nhaa naane i Yudáanewa rü daa ñane ya Yerucharéüwa. ¹⁰Notürü i nhuxmax, Pa Tupanax çrü taxacüxũ tá cumaxã tixuxũ nawena i guxũma i ngëma chixexũ i taxüxũ. Erü aixcuma nixĩ nax tama naga taxínüexũ i curü mugü”, nhachagürü ga chorü yumüxëwa.

.....

**Yudëgü rü ínanawoxũ ga yema
ngëxügü ga to ga
nachixũanecüãxgü ixígüxũ**

10 ¹Rü yexguma nhaxtúanegu chayangücuchigu norü toxmãxtawa ga guma Tupanapata, rü yéma chaxauxãcuma chayumüxë, rü Tupanamaxã nüxũ chixu ga torü chixexügü. Rü yexgumayane yéma nangugü ga muxũma ga yatügü rü ngëxügü rü buxũgü rü chauxũtagu

nanguataq̄xe rü wüxigu chamaxã
 naxauxe. ²Rü yexguma nüma ga
 Checanía ga Yerié nane ga Eráútanüxü
 ixícü rü nhanagürü choxü: “Rü aixcuma
 nixí i Tupanap̄exewa chixexü ixügüxü.
 Erü ngexügü i to i nachixüanecüãx
 ixügüxü i tama Tupanaaxü
 yaxögüxümaxã tixãx̄maxgü i yixema i
 Iraéutanüxügü. Notürü nangexmaama
 nax nhuxãcü Tupanap̄exewa namexêêxü
 i ngêma torü chixexü. ³Rü ngêmac̄ax
 tórü Tupanap̄exewa tá nüxü tixu nax
 tixna tixigachixüçax ya yixema
 tox̄maxgü ya tama Tupanaaxü yaxögüxe
 rü yixema toxocügü ya tümawa toxü
 ngêxmagüxe. Rü ngêmaãcü ngêma
 cuma rü ngêma togü i duüxügü i
 aixcuma Tupanaga inüexü tomaxã nüxü
 ixuxürüxü tá naga taxinüe ya tórü Cori
 ya Tupanaarü mugü. ⁴Rü inachi rü
 naxü i ngêma Tupana cuxü muxü nax
 cunaxüxü! Rü toma rü tá cuga taxinüe.
 j̄Ëcü tomaxã nüxü ixu nax nhuxãcü tá
 tanamexêê i ngêma chixexü i taxüxü!”
 nhanagürü.
 .....

¹⁰Rü yexguma ga chama ga
 chacherdóte ya Édra rü ichachi rü
 nhachagürü: “Pema rü poraãcü chixexü
 pexü erü namaxã pexãx̄maxgü i ngêma
 ngexügü i to i nachixüanecüãx ixügüxü.
 Rü ngêmaãcü penayexeraxêê i tórü
 chixexügü i Tupanap̄exewa. ¹¹Rü
 nhuxmax rü penaxwaxe i tórü oxigüarü
 Tupanap̄exewa penaxü i ngêma nüma
 nanaxwaxexü rü nüxü pexu nax
 aixcumama chixexü pexügüxü. Rü
 ngêmac̄ax pemaxã nüxü chixu j̄rü
 nüxna pexigachi i ngêma duüxügü i
 tama yaxögüxü rü ngêma ngexügü i to i
 nachixüanecüãxgü ixügüxü!”
 nhachagürü. ¹²Rü yexguma yemaxü
 naxinüegu ga guxüma ga yema duüxügü
 rü tagaãcü nanangãxügü rü
 nhanagürügü: “Ngemáacü tá tanaxü i
 ngêma toxü cumuxü”, nhanagürügü.
 .....

⁴⁴Rü guxüma ga yema Iraéutanüxügü
 ga to ga nachixüanecüãx ga
 ngexügümaxã ixãx̄maxgüxü rü
 tümangatügüçax tixü nawoeguxêê
 wüxigu tümamaxã ga tümamacügü.